

Rada
Európskej únie

V Bruseli 2. júna 2023
(OR. en)

10108/23
ADD 2

**Medziinštitucionálny spis:
2023/0169(COD)**

JUSTCIV 80
JAI 770
EJUSTICE 20
CODEC 1012
FREMP 173
IA 129

NÁVRH

Od:	Martine DEPREZOVÁ, riaditeľka, v zastúpení generálnej tajomníčky Európskej komisie
Dátum doručenia:	1. júna 2023
Komu:	Thérèse BLANCHETOVÁ, generálna tajomníčka Rady Európskej únie
Č. dok. Kom.:	COM(2023) 280 final
Predmet:	PRÍLOHA k návrhu NARIADENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY o právomoci, rozhodnom práve, uznávaní a výkone opatrení a spolupráci vo veciach týkajúcich sa ochrany dospelých

Delegáciám v prílohe zasielame dokument COM(2023) 280 final.

Príloha: COM(2023) 280 final

EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 31. 5. 2023
COM(2023) 280 final

ANNEX 11

PRÍLOHA

k návrhu

NARIADENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY

**o právomoci, rozhodnom práve, uznávaní a výkone opatrení a spolupráci vo veciach
týkajúcich sa ochrany dospelých**

{SEC(2023) 208 final} - {SWD(2023) 154 final} - {SWD(2023) 155 final} -
{SWD(2023) 156 final}

PRÍLOHA 11
DOHOVOR O MEDZINÁRODNEJ
OCHRANE DOSPELÝCH

(uzavretý 13. januára 2000)

Signatárske štáty tohto dohovoru,
berúc do úvahy potrebu zabezpečiť ochranu v medzinárodných situáciách dospelým, ktorí
z dôvodu svojej oslabenej alebo nedostatočnej osobnej spôsobilosti nie sú schopní chrániť
svoje záujmy,
želajúc si vyhnúť sa konfliktom svojich právnych systémov v otázke právomoci, rozhodného
práva, uznávania a výkonu opatrení na ochranu dospelých,
pripomínajúc dôležitosť medzinárodnej spolupráce na ochranu dospelých,
potvrdzujúc, že záujmy dospelého a rešpektovanie jeho dôstojnosti a nezávislosti musia byť
prvoradým hľadiskom,
dohodli sa na týchto ustanoveniach:

KAPITOLA – ROZSAH PÔSOBNOSTI DOHOVORU

Článok 1

1. Tento dohovor sa vzťahuje na ochranu dospelých v medzinárodných situáciách, ktorí
z dôvodu svojej oslabenej alebo nedostatočnej osobnej spôsobilosti nie sú schopní
chrániť svoje záujmy.
2. Cieľom dohovoru je
 - a) určiť, orgány ktorého štátu majú právomoc prijímať opatrenia zamerané na
ochranu osoby alebo majetku dospelého;
 - b) určiť, ktorý právny poriadok majú tieto orgány použiť pri výkone svojej
právomoci;
 - c) určiť, ktorý právny poriadok je rozhodujúci pre zastupovanie dospelého;
 - d) upraviť uznávanie a výkon takýchto ochranných opatrení vo všetkých zmluvných
štátoch;
 - e) vytvoriť medzi orgánmi zmluvných štátov spoluprácu v rozsahu potrebnom
na dosiahnutie cieľov tohto dohovoru.

Článok 2

1. Na účely tohto dohovoru je dospelý osoba, ktorá dosiahla vek 18 rokov.
2. Dohovor sa vzťahuje aj na opatrenia vo vzťahu k dospelému, ktorý v čase prijatia
opatrení ešte nedosiahol vek 18 rokov.

Článok 3

Opatrenia uvedené v článku 1 sa môžu týkať najmä

- a) určenia nespôsobilosti a uloženia ochranného režimu;

- b) umiestnenia dospelého pod ochranu justičného alebo správneho orgánu;
- c) opatrovníctva, poručníctva a podobných inštitútov;
- d) určenia a úloh osoby alebo orgánu, ktoré sú zodpovedné za osobu alebo majetok dospelého, ktoré ho zastupujú alebo mu pomáhajú;
- e) umiestnenia dospelého do zariadenia alebo na iné miesto, kde je možné poskytnúť ochranu;
- f) správy, udržovania alebo nakladania s majetkom dospelého;
- g) povolenia špecifického zásahu na ochranu osoby alebo majetku dospelého.

Článok 4

1. Dohovor sa nevzťahuje na
 - a) vyživovaciu povinnosť;
 - b) uzatvorenie, anulovanie a zrušenie manželstva alebo iného podobného vzťahu, ani na rozluku;
 - c) majetkové vzťahy vyplývajúce z manželstva alebo iného podobného vzťahu;
 - d) trust (zverenecký fond) alebo dedenie;
 - e) sociálne zabezpečenie;
 - f) verejné opatrenia všeobecnej povahy vo veciach zdravia;
 - g) opatrenia uložené osobe ako sankcia za trestné činy spáchané touto osobou;
 - h) rozhodnutia vo veciach azylového práva a prisťahovalectva;
 - i) opatrenia zamerané výlučne na verejnú bezpečnosť.
2. Odsek 1 nemá vo veciach v ňom uvedených vplyv na oprávnenie osoby konať ako zástupca dospelého.

KAPITOLA – PRÁVOMOC

Článok 5

1. Právomoc prijímať opatrenia na ochranu osoby alebo majetku dospelého majú justičné alebo správne orgány zmluvného štátu, kde má dospelý svoj obvyklý pobyt.
2. Ak dôjde k zmene obvyklého pobytu dospelého do iného zmluvného štátu, nadobúdajú právomoc orgány štátu nového obvyklého pobytu.

Článok 6

1. Právomoc rozhodovať v rozsahu článku 5 ods. 1 o dospelých, ktorí sú utečencami, a dospelých, ktorí sa dostali do cudziny v dôsledku nepokojov v ich domovskom štáte, majú orgány zmluvného štátu, na ktorého území sa títo dospelí nachádzajú v dôsledku premiestnenia.
2. Ustanovenie predchádzajúceho odseku sa uplatní aj na dospelých, ktorých obvyklý pobyt nemožno zistiť.

Článok 7

1. S výnimkou dospelých, ktorí sú utečencami alebo ktorí sú medzinárodne premiestnení v dôsledku nepokojov v štáte, ktorého sú štátnymi občanmi, majú orgány zmluvného

štátu, ktorého štátnym občanom je dospelý, právomoc prijímať opatrenia na ochranu osoby alebo majetku dospelého, ak sa domnievajú, že sú v lepšej situácii na posúdenie záujmov dospelého a po porade s orgánmi, ktoré majú právomoc podľa článku 5 alebo článku 6 ods. 2.

2. Táto právomoc sa nebude vykonávať, ak orgány, ktoré majú právomoc podľa článku 5, článku 6 ods. 2 alebo článku 8, informovali orgány štátu, ktorého štátnym občanom je dospelý, že prijali opatrenia vyžadované situáciou alebo rozhodli, že nie je potrebné prijať žiadne opatrenia, alebo že sa vo veci ešte koná.
3. Platnosť opatrení prijatých podľa odseku 1 zanikne, len čo orgány, ktoré majú právomoc podľa článku 5, článku 6 ods. 2 alebo článku 8, prijali opatrenia vyžadované situáciou, alebo rozhodli, že nie je potrebné prijať žiadne opatrenia. Tieto orgány informujú o tom orgány, ktoré prijali opatrenia podľa odseku 1.

Článok 8

1. Ak sa orgány zmluvného štátu, ktoré majú právomoc podľa článku 5 alebo 6, domnievajú, že je to v záujme dospelého, môžu z vlastnej iniciatívy alebo na žiadosť orgánu iného zmluvného štátu požiadať orgány niektorého zo štátov uvedených v odseku 2, aby prijali opatrenia na ochranu osoby alebo majetku dospelého. Žiadosť sa môže týkať všetkých alebo len niektorých aspektov takej ochrany.
2. Zmluvnými štátmi, na orgány ktorých sa možno obrátiť podľa predchádzajúceho odseku, sú
 - a) štát, ktorého štátnym občanom je dospelý,
 - b) štát predchádzajúceho obvyklého pobytu dospelého,
 - c) štát, v ktorom sa nachádza majetok dospelého,
 - d) štát, ktorého orgány si dospelý písomne zvolil na prijímanie opatrení zameraných na jeho ochranu;
 - e) štát obvyklého pobytu blízkej osoby dospelého, ktorá je pripravená zabezpečiť jeho ochranu;
 - f) štát, na ktorého území sa dospelý nachádza, pokiaľ ide o ochranu osoby dospelého.
3. Ak orgán dožiadaný na základe predchádzajúcich odsekov neprijme právomoc, právomoc si zachovávajú orgány zmluvného štátu, ktoré majú právomoc podľa článku 5 alebo 6.

Článok 9

Orgány zmluvného štátu, v ktorom sa nachádza majetok dospelého, majú právomoc prijať opatrenia vzťahujúce sa na tento majetok v rozsahu, v ktorom sú zlučiteľné s opatreniami, ktoré prijali orgány s právomocou podľa článkov 5 až 8.

Článok 10

1. V každom naliehavom prípade majú orgány ktoréhokoľvek zmluvného štátu, na ktorého území sa nachádza dospelý alebo jeho majetok, právomoc na prijatie potrebných ochranných opatrení.

2. Platnosť opatrení prijatých podľa predchádzajúceho odseku vzťahujúcich sa na dospelého s obvyklým pobytom v zmluvnom štáte zanikne, len čo orgány, ktoré majú právomoc podľa článkov 5 až 9, prijímú opatrenia vyžadované situáciou.
3. Platnosť opatrení prijatých podľa odseku 1 vzťahujúcich sa na dospelého s obvyklým pobytom v nezmluvnom štáte, zanikne v každom zmluvnom štáte, len čo sa opatrenia vyžadované situáciou a prijaté orgánmi iného štátu uznali v danom zmluvnom štáte.
4. Ak je to možné, informujú orgány, ktoré prijali opatrenia podľa odseku 1, o prijatých opatreniach orgány zmluvného štátu obvyklého pobytu dospelého.

Článok 11

1. Orgány zmluvného štátu, na ktorého území sa dospelý nachádza, majú výnimočne právomoc na prijímanie opatrení dočasnej povahy na ochranu osoby dospelého s územnou pôsobnosťou obmedzenou na tento štát, ak sú také opatrenia zlučiteľné s opatreniami, ktoré už prijali orgány s právomocou podľa článkov 5 až 8, a po porade s orgánmi s právomocou podľa článku 5.
2. Platnosť opatrení prijatých na základe predchádzajúceho odseku vzťahujúcich sa na dospelého s obvyklým pobytom v zmluvnom štáte zanikne, len čo orgány, ktoré majú právomoc podľa článkov 5 až 8, rozhodli o ochranných opatreniach vyžadovaných situáciou.

Článok 12

S výhradou článku 7 ods. 3 zostanú opatrenia prijaté na základe článkov 5 až 9 v platnosti za podmienok v nich určených, aj keby v dôsledku zmeny okolností zanikla skutočnosť, na ktorej sa založila právomoc, až kým ich nezmenia, nenahradia alebo nezrušia orgány, ktoré majú právomoc podľa dohovoru.

III. KAPITOLA – ROZHODNÉ PRÁVO

Článok 13

1. Pri výkone právomoci podľa ustanovení II. kapitoly použijú orgány zmluvných štátov právo svojho štátu.
2. Ak to však vyžaduje ochrana osoby alebo majetku dospelého, výnimočne môžu použiť alebo prihliadnuť na právo iného štátu, s ktorým má situácia podstatnú väzbu.

Článok 14

Ak sa opatrenie prijaté v zmluvnom štáte vykonáva v inom zmluvnom štáte, podmienky jeho vykonávania sa spravujú právom tohto druhého štátu.

Článok 15

1. Existencia, rozsah, zmena a zánik oprávnenia zastupovať, udeleného dospelým buď dohodou alebo jednostranným úkonom, pre situácie, kedy dospelý nebude schopný

- chrániť svoje záujmy, sa spravuje právom štátu obvyklého pobytu dospelého v čase uzavretia dohody alebo urobenia jednostranného úkonu, okrem prípadu, že sa výslovne v písomnej forme nezvolil niektorý z právnych poriadkov uvedených v odseku 2.
2. Štátmi, ktorých právny poriadok sa smie zvoliť, sú
 - a) štát, ktorého štátnym občanom je dospelý,
 - b) štát predchádzajúceho obvyklého pobytu dospelého,
 - c) štát, v ktorom sa nachádza majetok dospelého, vo vzťahu k tomuto majetku.
 3. Spôsob výkonu týchto oprávnení na zastupovanie sa spravuje právom štátu, v ktorom sa oprávnenia vykonávajú.

Článok 16

Ak sa oprávnenia na zastupovanie uvedené v článku 15 nevykonávajú spôsobom dostatočným na zaručenie ochrany osoby alebo majetku dospelého, možno ich odňať alebo upraviť opatreniami prijatými orgánmi, ktoré majú právomoc podľa dohovoru. Pri odnímaní alebo úprave oprávnení na zastupovanie by sa mal vždy, ak je to možné, vziať do úvahy právny poriadok uvedený v článku 15.

Článok 17

1. Platnosť právneho úkonu uzavretého medzi tretou osobou a inou osobou, ktorá by podľa práva štátu, v ktorom k úkonu došlo, bola oprávnená konať ako zákonný zástupca dospelého, nemôže sa napadnúť, ani tretia osoba sa nemôže brať na zodpovednosť len z dôvodu, že iná osoba nebola oprávnená konať ako zákonný zástupca podľa rozhodného práva určeného ustanoveniami tejto kapitoly, okrem prípadov, keď tretia osoba vedela alebo mala vedieť, že táto spôsobilosť sa spravuje takto určeným právom.
2. Predchádzajúci odsek sa použije iba v prípade, ak k právnemu úkonu došlo medzi osobami prítomnými na území toho istého štátu.

Článok 18

Ustanovenia tejto kapitoly sa použijú, aj keď právo, na ktoré odkazujú, je právom nezmluvného štátu.

Článok 19

Na účely tejto kapitoly pojem „právo“ označuje všetky platné právne normy štátu okrem kolíznych noriem.

Článok 20

Táto kapitola nebráni uplatneniu takých ustanovení právneho poriadku štátu, v ktorom má byť dospelý chránený, ktorých uplatnenie je povinné bez ohľadu na to, ktoré právo by inak bolo rozhodné.

Článok 21

Použitie práva určeného podľa ustanovení tejto kapitoly možno odmietnuť, iba ak by jeho použitie bolo v zjavnom rozpore s verejným záujmom.

KAPITOLA IV – UZNANIE A VÝKON

Článok 22

1. Opatrenia prijaté orgánmi zmluvného štátu sa uznávajú bez ďalšieho konania vo všetkých ostatných zmluvných štátoch.
2. Uznanie sa však môže odmietnuť,
 - a) ak opatrenie prijal orgán, ktorý si právomoc nezaložil na žiadnom z kritérií uvedených v II. kapitole alebo ktorého právomoc nebola v súlade s týmito kritériami,
 - b) ak v rozpore so základnými zásadami konania dožiadaného štátu sa opatrenie s výnimkou naliehavých prípadov prijalo v súdnom alebo správnom konaní bez toho, aby sa dospelému dala možnosť vyjadriť sa,
 - c) ak by uznanie bolo v zjavnom rozpore s verejným poriadkom dožiadaného štátu, alebo v rozpore s ustanovením právneho poriadku tohto štátu, ktorého uplatnenie je povinné bez ohľadu na to, ktoré právo by bolo inak rozhodné,
 - d) ak je opatrenie nezlučiteľné s opatrením prijatým neskôr v nezmluvnom štáte, ktorý by bol mal právomoc podľa článkov 5 až 9, ak také neskoršie opatrenie je uznateľné v dožiadanom štáte,
 - e) ak sa nedodrжал postup podľa článku 33.

Článok 23

Bez ohľadu na článok 22 ods. 1 každá zainteresovaná osoba môže požiadať príslušné orgány zmluvného štátu, aby rozhodli o uznaní alebo neuznaní opatrenia prijatého v inom zmluvnom štáte. Konanie sa spravuje právnym poriadkom dožiadaného štátu.

Článok 24

Orgán dožiadaného štátu je viazaný skutkovými zisteniami, na ktorých založil svoju právomoc orgán štátu, v ktorom bolo prijaté opatrenie.

Článok 25

1. Ak opatrenia prijaté a vykonateľné v jednom zmluvnom štáte sa majú vykonať v druhom zmluvnom štáte, na návrh zainteresovanej osoby sa vyhlásia za vykonateľné alebo zaregistrujú sa na účely výkonu v tomto druhom štáte postupom upraveným v právnom poriadku tohto štátu.
2. Každý zmluvný štát uplatní na vyhlásenie vykonateľnosti alebo registráciu jednoduchý a rýchly procesný postup.

3. Vyhlásenie vykonateľnosti alebo registrácia sa smie odmietnuť len z jedného z dôvodov uvedených v článku 22 ods. 2.

Článok 26

S výnimkou preskúmania potrebného na uplatnenie predchádzajúcich článkov sa prijaté opatrenia nesmú preskúmať vo veci samej.

Článok 27

Opatrenia prijaté v jednom zmluvnom štáte, ktoré boli vyhlásené za vykonateľné alebo zaregistrované na účely výkonu v druhom zmluvnom štáte, vykonajú sa v tomto štáte tak, ako keby ich prijali orgány tohto štátu. Výkon sa uskutoční podľa právneho poriadku dožiadaného štátu v rozsahu upravenom týmto právnym poriadkom.

V. KAPITOLA – SPOOLUPRÁCA

Článok 28

1. Zmluvný štát určí jeden ústredný orgán na vykonávanie úloh, ktoré takým orgánom ukladá dohovor.
2. Federálne štáty, štáty s viacerými právnymi systémami alebo štáty s autonómnymi územnými celkami môžu určiť viac ústredných orgánov a vymedziť ich územnú alebo personálnu pôsobnosť. Ak štát určil viac ústredných orgánov, určí ústredný orgán, ktorému sa majú zasielať písomnosti na účely ich postúpenia príslušnému ústrednému orgánu tohto štátu.

Článok 29

1. Ústredné orgány navzájom spolupracujú a podporujú spoluprácu medzi príslušnými orgánmi svojich štátov na dosiahnutie cieľov dohovoru.
2. Ústredné orgány v súvislosti s vykonávaním dohovoru prijímajú vhodné opatrenia, aby poskytli informácie o svojom právnom poriadku a o službách dostupných v ich štátoch, ktoré sa týkajú ochrany dospelých.

Článok 30

Ústredný orgán zmluvného štátu prijíma buď priamo alebo prostredníctvom verejných orgánov alebo iných inštitúcií všetky vhodné opatrenia, aby

- a) uľahčil komunikáciu všetkými dostupnými prostriedkami medzi príslušnými orgánmi v situáciách, na ktoré sa vzťahuje dohovor,
- b) poskytol na žiadosť príslušného orgánu iného zmluvného štátu pomoc pri vypátraní miesta pobytu dospelého, ak je predpoklad, že sa nachádza na území dožiadaného štátu a potrebuje tam ochranu.

Článok 31

Príslušné orgány zmluvného štátu môžu buď priamo alebo prostredníctvom iných inštitúcií podporovať využitie mediácie, zmierenia alebo podobných prostriedkov s cieľom dosiahnuť zmierne riešenia týkajúce sa ochrany osoby alebo majetku dospelého v situáciách, na ktoré sa vzťahuje dohovor.

Článok 32

1. Ak sa zvažuje prijatie ochranného opatrenia, orgány príslušné podľa dohovoru môžu, ak si to situácia dospelého vyžaduje, požiadať akýkoľvek orgán iného zmluvného štátu, ktorý má k dispozícii informácie relevantné na ochranu dospelého, aby im ich poskytol.
2. Zmluvný štát môže vyhlásiť, že žiadosti podľa odseku 1 sa smú zasielať jeho orgánom len prostredníctvom jeho ústredného orgánu.
3. Príslušné orgány zmluvného štátu môžu požiadať orgány iného zmluvného štátu o pomoc pri výkone ochranných opatrení prijatých podľa tohto dohovoru.

Článok 33

1. Keď orgán, ktorý má právomoc podľa článkov 5 až 8, zvažuje umiestnenie dospelého do ústavnej starostlivosti alebo na iné miesto, kde možno poskytnúť ochranu, a ak sa také umiestnenie má uskutočniť v druhom zmluvnom štáte, najprv sa poradí s ústredným orgánom alebo s iným príslušným orgánom tohto druhého zmluvného štátu. Na tento účel mu zašle správu o dospelom spolu s uvedením dôvodov na navrhované umiestnenie.
2. Rozhodnutie o umiestnení nemožno v dožadujúcom štáte prijať, ak ústredný orgán alebo iný príslušný orgán dožiadaného štátu vyjadril v primeranej lehote svoj nesúhlas.

Článok 34

V každom prípade, keď je dospelý vystavený vážnemu nebezpečenstvu, príslušné orgány zmluvného štátu, v ktorom sa prijali alebo sa zvažujú opatrenia na ochranu tohto dospelého, ak majú informáciu, že sa zmenil pobyt dospelého alebo že sa dospelý nachádza v inom zmluvnom štáte, informujú orgány tohto iného zmluvného štátu o existujúcom nebezpečenstve a o prijatých alebo zvažovaných opatreniach.

Článok 35

Orgán nepožiadá ani nezašle žiadne informácie podľa tejto kapitoly, ak sa domnieva, že by to mohlo vystaviť nebezpečenstvu osobu alebo majetok dospelého, alebo spôsobiť vážne ohrozenie slobody alebo života člena rodiny dospelého.

Článok 36

1. Bez ohľadu na možnosť požadovať primeranú úhradu za poskytnuté služby ústredné orgány a iné verejné orgány zmluvných štátov znášajú náklady, ktoré im vzniknú pri vykonávaní ustanovení tejto kapitoly.
2. Zmluvný štát môže o úhrade nákladov uzavrieť dohody s jedným alebo s viacerými zmluvnými štátmi.

Článok 37

Zmluvný štát môže uzavrieť s jedným alebo s viacerými zmluvnými štátmi dohody na účely zlepšenia vykonávania tejto kapitoly vo vzájomných vzťahoch. Štáty, ktoré takú dohodu uzavrú, zašlú jej kópiu depozitárovi dohovoru.

VI. KAPITOLA – VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

Článok 38

1. Orgány zmluvného štátu, v ktorom sa prijalo ochranné opatrenie alebo boli potvrdené oprávnenia na zastupovanie, môžu na žiadosť vydať osobe, ktorej bola zverená ochrana osoby alebo majetku dospelého, osvedčenie o jej právnom postavení a o rozsahu jej oprávnení.
2. Kým sa nepreukáže opak, platí domnienka, že od dátumu osvedčenia má osoba postavenie a oprávnenia uvedené v osvedčení.
3. Každý zmluvný štát určí orgány oprávnené vydávať osvedčenia.

Článok 39

Osobné údaje zhromaždené alebo zaslané na základe dohovoru sa smú použiť výlučne na účely, na ktoré sa zhromaždili alebo zaslali.

Článok 40

Orgány, ktorým sa informácie zaslali, zabezpečia ich dôvernosť podľa právneho poriadku svojho štátu.

Článok 41

Doklady zaslané alebo vydané podľa tohto dohovoru sú oslobodené od vyššieho overenia alebo inej podobnej formálnej náležitosti.

Článok 42

Každý zmluvný štát môže určiť orgány, ktorým sa zasielajú žiadosti podľa článkov 8 a 33.

Článok 43

1. Určenie orgánov podľa článkov 28 a 42 sa oznámi Stálemu byru Haagskej konferencie medzinárodného práva súkromného najneskôr v deň uloženia ratifikačnej listiny, listiny o prijatí alebo schválení dohovoru alebo o prístupe k nemu. Každá ich zmena sa oznámi Stálemu byru.
2. Vyhlásenie podľa článku 32 ods. 2 sa zašle depozitárovi dohovoru.

Článok 44

Zmluvný štát, v ktorom sa v oblasti ochrany osoby alebo majetku dospelého uplatňujú rôzne systémy práva alebo súborov právnych noriem, nemusí uplatňovať pravidlá dohovoru na riešenie konfliktov, ktoré sa týkajú len týchto systémov alebo súborov právnych noriem.

Článok 45

Vo vzťahu k štátu, ktorý má v otázkach upravených týmto dohovorom dva systémy alebo viac systémov práva alebo súborov právnych noriem, ktoré sa uplatňujú na rôznych územných celkoch,

- a) každý odkaz na obvyklý pobyt v tomto štáte sa považuje za odkaz na obvyklý pobyt na územnom celku,
- b) každý odkaz na prítomnosť dospelého v tomto štáte sa považuje za odkaz na prítomnosť na územnom celku,
- c) každý odkaz na majetok dospelého nachádzajúci sa v tomto štáte sa považuje za odkaz na majetok dospelého nachádzajúci sa na územnom celku,
- d) každý odkaz na štát, ktorého štátnym občanom je dospelý, sa považuje za odkaz na územný celok určený právnym poriadkom tohto štátu, alebo ak právny poriadok neobsahuje takéto pravidlá, na územný celok, s ktorým má dospelý najužšiu väzbu,
- e) každý odkaz na štát, ktorého orgány si dospelý zvolil, sa považuje
 - za odkaz na územný celok, ak si dospelý zvolil orgány toho územného celku,
 - za odkaz na územný celok, s ktorým má dospelý najužšiu väzbu, ak si dospelý zvolil orgány štátu bez presného uvedenia konkrétneho územného celku v rámci štátu,
- f) každý odkaz na právny poriadok štátu, s ktorým má situácia podstatnú väzbu, sa považuje za odkaz na právny poriadok územného celku, s ktorým má situácia podstatnú väzbu,
- g) každý odkaz na právo, právny poriadok, konanie alebo orgán štátu, v ktorom sa prijalo opatrenie, sa považuje za odkaz na platné právo, právny poriadok alebo konanie na územných celkoch alebo na orgán územného celku, kde sa prijalo opatrenie,
- h) každý odkaz na právo, právny poriadok, konanie alebo orgán dožiadaného štátu sa považuje za odkaz na platné právo, právny poriadok alebo konanie na územnom celku alebo na orgán územného celku, kde sa žiada o uznanie alebo výkon,
- i) každý odkaz na štát, v ktorom sa má vykonať ochranné opatrenie, sa považuje za odkaz na územný celok, kde sa má opatrenie vykonať,
- j) každý odkaz na inštitúcie alebo orgány štátu okrem ústredných orgánov sa považuje za odkaz na inštitúcie alebo orgány oprávnené konať na príslušnom územnom celku.

Článok 46

Na určenia rozhodného práva podľa III. kapitoly vo vzťahu k štátu, ktorý sa skladá z dvoch alebo viacerých územných celkov, pričom každý z nich má svoj vlastný právny poriadok alebo súbor právnych noriem v otázkach upravených týmto dohovorom, použijú sa tieto pravidlá:

- a) ak existujú v tomto štáte platné pravidlá, ktoré určujú, ktorého územného celku právny poriadok sa použije, použije sa právny poriadok toho územného celku,
- b) ak také pravidlá neexistujú, použije sa právny poriadok územného celku určený podľa článku 45.

Článok 47

Na určenie rozhodného práva podľa III. kapitoly vo vzťahu k štátu, ktorý má dva alebo viac systémov práva alebo súborov právnych noriem uplatniteľných na rôzne kategórie osôb v otázkach upravených týmto dohovorom, použijú sa tieto pravidlá:

- a) ak existujú v tomto štáte platné pravidlá, ktoré určujú, ktorý z týchto právnych poriadkov sa použije, použije sa takto určený právny poriadok,
- b) ak také pravidlá neexistujú, použije sa právny poriadok alebo súbor právnych noriem, s ktorými má dospelý najužšiu väzbu.

Článok 48

Vo vzťahoch medzi zmluvnými štátmi tento dohovor nahrádza *Convention concernant l'interdiction et les mesures de protection analogues* podpísaný v Haagu 17. júla 1905.

Článok 49

1. Dohovor nemá vplyv na medzinárodnú zmluvu, ktorej zmluvnými stranami sú zmluvné štáty a ktorá obsahuje ustanovenia týkajúce sa otázok upravených týmto dohovorom, ak zmluvné strany tejto zmluvy nevyhlásia inak.
2. Dohovor nebráni jednému alebo viacerým zmluvným štátom uzavrieť dohody, ktoré obsahujú ustanovenia týkajúce sa otázok upravených týmto dohovorom a vzťahujúce sa na dospelých s obvyklým pobytom v zmluvnom štáte takýchto dohôd.
3. Dohody, ktoré uzavrie jeden alebo viacero zmluvných štátov v otázkach upravených týmto dohovorom, nemajú vplyv na používanie ustanovení tohto dohovoru vo vzťahu medzi týmito štátmi a ostatnými zmluvnými štátmi.
4. Predchádzajúce odseky sa použijú na vzorové zákony založené na osobitných väzbách regionálneho alebo iného charakteru medzi zúčastnenými štátmi.

Článok 50

1. Dohovor sa uplatní na opatrenia, len ak sa prijali v určitom štáte po nadobudnutí platnosti dohovoru pre tento štát.
2. Dohovor sa uplatní na uznanie a výkon opatrení, ktoré sa prijali po nadobudnutí platnosti dohovoru medzi štátom, v ktorom boli opatrenia prijaté, a dožiadaným štátom.
3. Dohovor sa uplatňuje od dňa nadobudnutia platnosti pre zmluvný štát na oprávnenia na zastupovanie udelené skôr za podmienok zodpovedajúcich podmienkam uvedeným v článku 15.

Článok 51

1. Ústrednému orgánu alebo inému orgánu zmluvného štátu sa každá písomnosť zasiela v pôvodnom jazyku s pripojeným prekladom do úradného jazyka alebo do jedného z úradných jazykov druhého štátu, alebo ak taký preklad nie je možný, s prekladom do francúzskeho alebo do anglického jazyka.
2. Zmluvný štát však môže výhradou podľa článku 56 vylúčiť použitie francúzskeho alebo anglického jazyka, nie však oboch.

Článok 52

Generálny tajomník Haagskej konferencie medzinárodného práva súkromného zvolá v pravidelných intervaloch Zvláštnu komisiu na účely vyhodnotenia praktického vykonávania dohovoru.

VII. KAPITOLA – ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

Článok 53

1. Dohovor je otvorený na podpis štátom, ktoré boli členmi Haagskej konferencie medzinárodného práva súkromného 2. októbra 1999.
2. Dohovor podlieha ratifikácii, prijatiu alebo schváleniu a ratifikačné listiny alebo listiny o prijatí alebo schválení sa uložia na Ministerstve zahraničných vecí Holandského kráľovstva, depozitára dohovoru.

Článok 54

1. Každý iný štát môže k dohovoru pristúpiť po tom, ako dohovor nadobudol platnosť podľa článku 57 ods. 1.
2. Listina o prístupe sa uloží u depozitára dohovoru.
3. Prístup nadobudne platnosť iba vo vzťahu medzi prístupujúcim štátom a tými zmluvnými štátmi, ktoré neuplatnili námietku proti jeho prístupu do šiestich mesiacov po doručení oznámenia uvedeného v článku 59 písm. b). Štáty môžu takú námietku uplatniť aj pri ratifikácii, prijatí alebo schválení dohovoru, ktoré nasledujú po prístupe. Každá taká námietka sa oznámi depozitárovi dohovoru.

Článok 55

1. Ak má štát dva alebo viac územných celkov, v ktorých sa vo veciach upravených týmto dohovorom uplatňujú rôzne systémy práva, pri podpise, ratifikácii, prijatí, schválení alebo prístupe môže vyhlásiť, že dohovor sa uplatní na všetky jeho územné celky, alebo iba na niektoré z nich, a toto svoje vyhlásenie môže kedykoľvek zmeniť novým vyhlásením.
2. Každé také vyhlásenie sa oznámi depozitárovi a výslovne sa v ňom uvedú územné celky, na ktoré sa dohovor uplatní.

3. Ak štát neurobí vyhlásenie podľa tohto článku, dohovor sa uplatní na všetky územné celky tohto štátu.

Článok 56

1. Každý štát môže najneskôr pri ratifikácii, prijatí, schválení alebo prístupe, alebo pri vyhlásení podľa článku 55 uplatniť výhradu podľa článku 51 ods. 2. Žiadne iné výhrady sa nepripúšťajú.
2. Každý štát môže kedykoľvek odvolať výhradu, ktorú uplatnil. Toto odvolanie oznámi depozitárovi.
3. Platnosť výhrady sa skončí prvým dňom tretieho kalendárneho mesiaca po oznámení uvedenom v predchádzajúcom odseku.

Článok 57

1. Dohovor nadobudne platnosť v prvý deň mesiaca nasledujúceho po uplynutí troch mesiacov od uloženia tretej ratifikačnej listiny, listiny o prijatí alebo schválení podľa článku 53.
2. Potom dohovor nadobudne platnosť
 - a) pre každý štát, ktorý ho ratifikuje, prijme alebo schváli neskôr, v prvý deň mesiaca nasledujúceho po uplynutí troch mesiacov od uloženia jeho ratifikačnej listiny, listiny o prijatí, schválení alebo prístupe,
 - b) pre každý prístupujúci štát v prvý deň mesiaca nasledujúceho po uplynutí troch mesiacov, ktoré uplynuli po období šiestich mesiacov podľa článku 54 ods. 3,
 - c) pre územné celky, na ktoré sa dohovor rozšíril v súlade s článkom 55, v prvý deň mesiaca nasledujúceho po uplynutí troch mesiacov po oznámení podľa tohto článku.

Článok 58

1. Zmluvný štát dohovoru môže dohovor vypovedať písomným oznámením adresovaným depozitárovi. Výpoveď sa môže obmedziť na určité územné celky, na ktoré sa dohovor uplatňuje.
2. Výpoveď nadobudne účinnosť v prvý deň mesiaca nasledujúceho po uplynutí dvanástich mesiacov po doručení oznámenia depozitárovi. Ak je na nadobudnutie účinnosti výpovede v oznámení určená dlhšia lehota, výpoveď nadobudne účinnosť po uplynutí tohto dlhšieho obdobia.

Článok 59

Depozitár oznámi členským štátom Haagskej konferencie medzinárodného práva súkromného a štátom, ktoré pristúpili k dohovoru podľa článku 54,

- a) podpisy, ratifikácie, prijatia a schválenia uvedené v článku 53,
- b) prístupy a námietky vznesené proti prístupom uvedené v článku 54,
- c) dátum nadobudnutia platnosti dohovoru podľa článku 57,
- d) vyhlásenia uvedené v článku 32 ods. 2 a v článku 55,
- e) dohody uvedené v článku 37,

- f) výhradu uvedenú v článku 51 ods. 2 a jej odvolanie uvedené v článku 56 ods. 2,
- g) výpovede uvedené v článku 58.

Na dôkaz toho podpísaní, riadne na to splnomocnení podpísali tento dohovor.

Dané v Haagu 13. januára 2000 v anglickom a francúzskom jazyku, pričom obe znenia majú rovnakú platnosť, v jednom vyhotovení, ktoré sa uloží v archívoch vlády Holandského kráľovstva a ktorého overený odpis sa odovzdá diplomatickou cestou každému štátu, ktorý bol členom Haagskej konferencie medzinárodného práva súkromného 2. októbra 1999.